

➤ MIESTNÝ PROJEKT A ÚZEMNÁ UDRŽATEĽNOSŤ

Začiatkom 21. storočia sa svet dostal do obdobia poznačeného veľkolepými pokrokmi v oblasti informačných technológií, sociálno-ekonomickými a politickými procesmi globalizácie, úpadkom sociálnych štátov a rastom civilnej spoločnosti¹.

V globálnom meradle táto nová podmienka zdôraznila vyčerpávanie prírodných zdrojov a fosílnych palív a zrýchlenie globálneho otepľovania.

Pod vplyvom opatrení, na riešenie otázky klimatických zmien, pojem „energetickej transformácie“ z hľadiska jej rôznych významov - ekologických, energetických a environmentálnych - je predmetom verejných podujatí vo Francúzsku a v Európe², zahŕňajúcich v strednodobom a dlhodobom horizonte, dôležitú výzvu pre naše politické, hospodárske, sociálne, kultúrne a profesionálne postupy.

Rozvoj našich území, miest a stavebných objektov je jedným z rozhodujúcich cieľov „ekologickej transformácie“, ktorá opätovne interpretuje praktiky a teórie v oblasti architektúry, urbanizmu a krajiny a vyzýva k predstavivosti a investovaniu do nových úloh pre budúcnosť týchto disciplín.

Táto veľká výzva 21. storočia si vyžaduje radikálne prehodnotenie našich postupov plánovania a rozvoja, na úrovni územia, vrátane veľkých metropol, malých a stredných miest, vidieckych sídiel a obcí, s nutnosťou vyvíjať spôsoby decentralizácie a zároveň posilniť synergiu medzi jednotlivými územiami.

Paradigma udržateľnosti má tendenciu vyhľadávať architektonické hodnoty. Vyžaduje inovatívne metódy s obnovením kontinuity s tradičnými vedomosťami, znovu zavedením miestnych materiálov, uprednostnením opätovného použitia skôr ako demolácie, vyzdvihnúť postavenie prírody alebo preskúmať systémové prepojenia, ktoré spájajú projekt s miestnym prostredím (sociálnym, kultúrnym a hospodárskym), v ktorom sa formuje.

Práve v tomto kontexte je definovaný predmet stretnutia RéA 23, so zameraním najmä na „okrajové“ územia, ktoré, hoci sa nachádzajú na okraji hlavných metropolitných centier, sú ďaleko od ich príťažlivosti a sú nútené nájsť miestne podmienky pre ich rozvoj. V týchto sub-metropolitných vidieckych územiach pretrvávajú „zdedené“ priestorové, spoločenské a ekonomické štruktúry, ktoré v určitom období histórie boli súčasťou lokálnej identity. Dnes, tieto štruktúry môžu svedčiť o predpokladoch na obnovu týchto území.

Prostredníctvom rôznych aktivít (od konferencie, medzinárodnej súťaže, workshopu a odbornej exkurzie), stretnutie REA 23, bude príležitosťou pre partnerské vysoké školy zapojiť sa do spoločnej úvahy o podmienkach navrhovania architektonických štúdií a projektov územného a krajinného plánovania v sub-metropolitných vidieckych územiach v kontexte „ekologickej transformácie“.

¹ David Harvey The Condition of Postmodernity. An Inquiry into the Origins of Cultural Change. Cambridge, Blackwell, 1990

² Viď Parížsku dohodu z roku 2015, nasledujúca COP 24 sa koná v Katowiciach v Poľsku.

V nadväznosti na ekologické koncepty, prispôsobené k miestnym lokalitám, v súlade s ich územnou udržateľnosťou, cieľ stretnutia sa bude orientovať na tri hlavné otázky, podporené tromi výzvami, a to prosperovať, prežiť a vytrvať ³:

- Aké sú faktory každodenného života v týchto lokalitách, ktoré uprednostňujú návrh „miestneho projektu“, ktorý integruje otázky bývania, mobility, prilákania nových obyvateľov, hospodárskeho rozvoja alebo dokonca výroby „čistých energií“?
- Aké sú ciele udržateľnosti, ktoré musia byť zachované a zvýraznené v kontexte architektonických štúdií a projektov územného a krajinného plánovania, valorizovaním miestnych, prírodných, krajinných, pamiatkových a ľudských zdrojov?
- Akým spôsobom, koncept „miestneho projektu“ integruje podmienky „odolnosti miesta“, pričom zohľadňuje všetky zdroje, ale aj krehkosť a zraniteľnosť daného územia, a to aj za účasti miestnych aktérov?

³ Pour reprendre la catégorisation d'Eloi Laurent in : «A l'horizon d'ici. Les territoires au cœur de la transition social-écologique» Editions Le bord de l'eau. 2017

↘ MEDZINÁRODNÁ SÚŤAŽ

↘ SÚVISLOSTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Medzinárodná súťaž sa zameriava na rurálne územie v regióne „la Gironde“, ktoré sa nachádza 50 km južne od metropoly Bordeaux: obec „Sauveterre-de-Guyenne“.

Súčasná obec, ktorá tvorí väčšiu časť kantónu „le Grand Sauveterre“ bola v roku 1965 vytvorená zlúčením štyroch obcí: Puch, Saint-Romain-de-Vignague, Saint-Léger-de-Vignague et Sauveterre-de-Guyenne.

Historické centrum obce „Sauveterre-de-Guyenne“ je tvorené opevneným stredovekým mestom - „Bastída“, ktoré je charakteristické svojím šachovnicovým usporiadaním ulíc, sústredené na štvorcovom námestí s arkádami a prístupné štyrmi hlavnými bránami. Historická štruktúra námestia si zapožičala prvky „kláštornej architektúry“, aj keď kostol nie je priamo v centre mesta. Na námestí sa nachádza trhovisko, venované obchodu a remeslám, obklopené krytými obchodmi pod arkádovými galériami. V súčasnosti, táto kompaktná a hustá urbánna štruktúra umožňuje optimalizovať distribučné inžinierske siete (vodovody a rozvody energie), zároveň je zabezpečená vyvážená hustota bývania so súkromnými nádvoriami a záhradami. Zo sociologického hľadiska táto kompaktná urbánna štruktúra a jej rozsiahla sieť ulíc a verejných priestorov, podporuje stretnutie obyvateľov a organizáciu miestnych a verejných podujatí.

S 1800 obyvateľmi, mesto „Sauveterre-de-Guyenne“ je krajským mestom vidieckeho kantónu (7000 obyvateľov v roku 2015), ktorého hospodárstvo a krajina sú do značnej miery poznačené vinohradníctvom.

So svojimi vinicami a „Bastídou“, obec sa môže pýšiť architektonickým, urbánnym a krajinným dedičstvom, dôležitým pre turistický ruch a atraktívnym pre integráciu nových aktivít a skupín obyvateľov.

Toto územie je geograficky izolované vzhľadom k Bordeaux (žiadna diaľnica alebo železnica v blízkosti), ale umiestnené na severojužnej dopravnej osi okresu (cesta D670, prevažne frekventovaná nákladnou dopravou). Čo sa týka pracovnej sily, v obci sa sústreďuje 80% pracovných aktivít (čo svedčí o slabom spojení s metropolou) ale s nízkym priemerným príjmom v porovnaní s celým krajom. Atraktivita mesta je posilnená vysokou mierou vybavenia (školské, kultúrne, športové, lekárske atď.) a kvalitnou optickou sieťou.

Mesto tiež ťaží z dynamickej asociačnej siete a aktívnej obchodnej siete okolo centrálného, no zároveň krehkého námestia.

➤ CIEL' SÚŤAŽE

Úvaha, ktorá sa bude rozvíjať počas súťaže, je súčasťou miestnej stratégie na posilnenie dynamiky centrálneho postavenia mesta „Sauveterre-de-Guyenne“.

Na základe tejto mestskej iniciatívy na obmedzenie plošného rozrastania mesta a vytvorenie vyváženej urbánnej štruktúry okolo historickej „Bastidy“, treba zohľadniť jednotlivé vzťahy, ktoré sa zavedú medzi týmito lokalitami a potenciálnymi zónami určenými na rozšírenie mesta v záujme udržateľného hospodárenia s priestorom. Cieľom je, odpichnúť sa od „strategických lokalít“ (existujúce mestské lokality, ktoré artikulujú zastavané a nezastavané územia) na vytvorenie komplexnej štúdie, ktorá zapadá do dynamického konceptu v duchu „Inside / Outside“. Má podporovať „priechodný“ charakter „Bastidy“ a riešiť poréznu urbánnu štruktúru medzi súčasným centrom (so svojím štvorcovým námestím, výraznými komunikačnými ťahmi a periférnymi bulvármi) a so zvyškom mesta „za hradbami“.

Za týmto účelom, je určené „vymedzené územie“ (transekt), ktoré je predmetom komplexnej štúdie (viď mapu v prílohe č.1) a ktoré sa rozprestiera pozdĺž severozápadnej / juhovýchodnej osi, vytýčené troma „strategickými lokalitami“ :

- Lokalita pri bráne „Saubotte“, ktorá zahŕňa námestie „place du Foirail“ a ktorá sa nachádza medzi budúcou mestskou zónou na západ, hotelom „Guyenne“ a areálom okresnej cestnej správy a údržby (ktorý bude pravdepodobne premiestnený),
- Lokalita námestia „place de la République“, v srdci historického centra „Bastidy“, je to trhovské námestie (kde sa predtým nachádzala drevená hala, zničená v 19. storočí) a v súčasnosti je využívané ako hlavná parkovacia plocha,
- Lokalita pri bráne „St Romain“, ktorá zahŕňa vinársky závod, parkovaciu plochu „27 mája“ a autoservis (ktorý bude pravdepodobne tiež premiestnený).

Súťažiaci tímy sa zamerajú na zodpovedanie nasledujúcich otázok :

- Aký lokálny program vieme si predstaviť pri každej z troch lokalít, ktorý bude súčasťou celkovej vízie „ekologickej transformácie“ ?
- Aký väzbu možno vytvoriť medzi tromi lokalitami, ktoré určujú vymedzené územie „transektu“ ?
- Ako podporiť „udržateľnú dopravu“ a znížiť prítomnosť automobilov vo verejnom priestore a zároveň rešpektovať mierku vidieckeho prostredia ?
- Aké priestorové úpravy by umožnili zachovať a zvýšiť kvalitu každodenného života obyvateľov a návštevníkov (lepší prístup k obchodom a verejným priestorom - existujúce ako aj navrhnuté) ? (kontext urbanistického celku a detailu)

Upozornenie

Kedže ide o súťaž nápadov, nie sú k dispozícii žiadne záväzné zadávacie podmienky pre konkrétnu lokalitu. V skutočnosti, pojem miestneho projektu a územnej udržateľnosti, si vyžaduje spracovanie lokálneho programu a určenie priestorových regulatív (architektonických, urbánnych a krajinných), ktoré interagujú s okolím a vyplývajú z porozumenia mnohých súvislostí, ktoré ho charakterizujú.

➤ POŽIADAVKY NA SPÔSOB SPRACOVANIA A ROZSAH SÚŤAŽNÉHO NÁVRHU

Súťažný elaborát bude obsahovať 2x postre formátu A0 (1189 mm x 841 mm), na ležato.

1 Poster - Analytický

- Poster, ktorý nezáväzne a analytickým spôsobom, skúma súvislosti riešeného územia a jeho najdôležitejších výziev a potenciálov. (spoločný pre štvoricu)

2 Poster -Návrhový

- Koncept riešenia - (schémy),
- Urbanistický návrh riešeného územia (schémy, situácie),
- Architektonický návrh (situácia, pôdorysy, rezy, pohľady) pre jednotlivé vymedzené tri lokality,
- Vizualizácie, perspektívy alebo fotomontáže.

Mierky

- Pre urbanistický návrh, je odporúčaná mierka M.1:1000, M.1:2000 až M.1:2500 (výber jednotlivých mierok je však ponechaný na jednotlivých súťažiacich tímoch, kvôli dobrej čitateľnosti výkresov),
- Pre jednotlivé pôdorysy je odporúčaná mierka M.1:500 až M.1:200,
- Mierka pohľadov a rezov na jednotlivé vymedzené lokality sa môže pohybovať v rozmedzí od M.1:500 až M.1:200, v závislosti od požadovaného stupňa podrobnosti.

➤ PODMIENKY SÚŤAŽE

Účastníci súťaže

- Súťaž je otvorená študentom architektúry a krajiny z posledného ročníka bakalárskeho štúdia a prvého ročníka magisterského štúdia, zapísaných na školách zúčastňujúcich sa RéA 2019.
- Postupuje 1 návrh za každú školu.
- Dvaja študenti (vífazi národného kola) sa zúčastnia medzinárodného kola a workshopu v Bordeaux.

Poznámka

Nerešpektovanie jednej alebo druhej z týchto dvoch ustanovení má za dôsledok vylúčenie zo súťaže.

Anonymita

- Každý poster musí byť označený **5-miestnym alfanumerickým kódom** zloženým z 3 písmen a 2 čísiel v 2 x 5 cm rámčeku umiestneným vpravo dole pri každom postri,
- **Zalepená obálka s vyššie uvedeným kódom** bude sprevádzať odovzdané elaboráty. Bude obsahovať mená študentov a ich škôl,
- Súbor „.pdf“ musia byť označené kódom anonymity a poradovým číslom postra (napríklad : XXX11-01, XXXX11-02.pdf).

Základné termíny súťaže

- Vyhlásenie súťaže : **13. február 2019**
- Odovzdanie návrhov na národné kolo súťaži : **3. apríl 2019**
- Vyhodnotenie národného kola: **4. apríl 2019**
- Odovzdanie návrhov na medzinárodné kolo súťaži : **14. apríl 2019 pred 13h na ENSAP Bordeaux**

Porota a odmeny – medzinárodné kolo

- Porota medzinárodného kola sa bude skladať z učiteľov zúčastnených škôl REA 23 (Jeden učiteľ za školu). V medzinárodnej porote, má každá škola jeden hlas s podmienkou, že nemôže hlasovať za svoj návrh,
- Finančne sú oceňované 3 práce, s celkovou čiastkou 1000 eur,
- Súťažné návrhy budú vystavené v hale vysokej školy architektúry ENSAP v Bordeaux (prípadne v Sauveterre-de-Guyenne) počas celého stretnutia RéA 23. Účasť na súťaži si podmieňuje povolenie udelené organizátorom RéA používať predložené elaboráty na publikačné účely.

preklad : Y. Meziani